

СЕКЦІЯ 12 ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

УДК 330.341

Григор'єв Г.С.
*кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»*

СТРАТЕГІЧНА СУБ'ЄКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

STRATEGIC SUBJECTIVE STATE REGULATION OF MACROECONOMIC ENVIRONMENT

АНОТАЦІЯ

У статті визначені підходи до державного регулювання сегментної складової національної економіки. Розроблено алгоритм стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни. Досліджено розвиток методології стратегічного державного регулювання з урахуванням відповідних компонентів.

Ключові слова: макроекономічне середовище, державне регулювання, глобалізація, стратегія.

АННОТАЦИЯ

В статье определены подходы к государственному регулированию сегментной составляющей национальной экономики. Разработан алгоритм стратегического государственного регулирования макроекономической среды страны. Исследовано развитие методологии стратегического государственного регулирования с учетом соответствующих компонентов.

Ключевые слова: макроекономическая среда, государственное регулирование, глобализация, стратегия.

ANNOTATION

In the article the approaches to state regulation segment component of the national economy. The algorithm of strategic state regulation of the macroeconomic environment of the country. Investigates the development methodology of strategic state regulation taking into account relevant components.

Keywords: macroeconomic environment, government regulation, globalization strategy.

Проблема дослідження. Відсутність методичних розробок щодо стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни в трансформаційних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальним питанням стратегічного управління присвячені наукові дослідження: Ансоффа Й., Портера М., Сафонова Ю., Ломочинської І., Масленнікова Є., Побережець О., Шершньової З. та інші.

Невирішені частини загальної проблеми. Недосконала або взагалі відсутня методологічна підтримка стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни.

Мета статті. Формування методичного забезпечення стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни в умовах глобалізації.

Методи дослідження. Були використані такі

загальнонаукові та спеціальні методи: морфологічний аналіз, системи та структурно-логічний аналіз, формалізація, метод аналогії, порівняння та інтеграції, графічний метод.

Основні результати дослідження. Державне регулювання національної економіки – це вплив держави на діяльність господарюючих суб'єктів і ринкову кон'юнктуру з метою забезпечення нормальних умов функціонування макроекономічного середовища з урахуванням ринкових принципів.

В трансформаційних умовах здійснення державою своєї місії залежить від характеру та системи організації державного регулювання. У наукових працях відомі різні підходи до організації державного регулювання: структурне, функціональне, системне, процесне, ситуаційне, адміністративне та програмно-цільове або проектне.

У міжнародному середовищі загальносвітовою тенденцією є застосування системного процесно-проектного підходу до державного регулювання.

Сучасний системний процесно-проектний підхід розглядає найтісніший взаємозв'язок функцій державного регулювання внаслідок наявності єдиного об'єкта регулювання – процесу, який представляє собою сукупність взаємозалежних і взаємодіючих видів діяльності, перетворюючих входи на виходи, тобто не протиставляє функції процесу або акцентує увагу саме на процес.

Аналізуючи наукові праці прихильників процесного та проектного підходу, необхідно зазначити, що більшість науковців їх розглядають ізольовано або як альтернативні концепції в системі регулювання. Процесне державне регулювання є методологічним фундаментом функціонування макроекономічного середовища та вектором її розвитку. В умовах глобалізації для забезпечення успішної реалізації стратегії розвитку та досягнення цільових настанов макроекономічного середовища з ура-

хуванням обмежених матеріальних і часових ресурсів методології процесного державного регулювання не завжди достатньо. Тому пропонується застосовувати методологію проектного менеджменту.

Інтегрування методології проектного менеджменту в процеси державного регулювання надає суб'єкту макроекономічного середовища сконцентрувати зусилля на досягненні стратегічних цілей, забезпечити організаційну та ресурсну підтримку реалізації відповідної стратегії національної економіки. Необхідно відмітити, що досліджуючи проектні принципи впровадження стратегічних ініціатив нами не розглядаються проблеми такої інтеграції, поза зоною уваги залишаються питання узгодження організаційно-економічного механізму державного регулювання з регламентами і процедурами проектного менеджменту.

Використовуючи системний процесно-проектний підхід і результати системного дослідження сутності й функцій держави в національній економіці, нами розроблена модель функціонування національного макроекономічного середовища за участю держави (рис. 1).

Стратегічне державне регулювання має характерну виражену циклічність: безперервний стратегічний процес складається з відносно замкнутих циклів, у ході здійснення кожного з них досягається визначена мета. Кожен цикл складається з ряду взаємопов'язаних компонентів, зауважимо, що попередній є необхідною передумовою іншого. В найбільш загальному вигляді цикл державного регулювання може бути представлений як органічна єдність визна-

чених компонентів: оцінка ситуації в результаті збору і обробки аналітичної інформації; підготовка і прийняття рішень; організація та мотивація виконання; моніторинг і діагностування; контроль і регулювання.

У результаті розгортання зазначених компонентів сформуємо взаємопов'язаний алгоритм стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни.

Початковим кроком, за рахунок стратегічного оцінювання, є визначення загальнонаціональної мети та завдань; на другому – здійснюється стратегічне планування з метою досягнення бажаного стану національного макроекономічного середовища; наступним кроком є реалізація механізму самоорганізації макроекономічного середовища, а саме організація й мотивація; на четвертому кроці – здійснюється стратегічний моніторинг і діагностування, це методологічний інструментарій системи державного регулювання, який забезпечує об'єктивною, неупередженою та своєчасною стратегічною аналітичною інформацією про зміни, які відбуваються в національному макроекономічному середовищі під впливом безлічі внутрішніх та зовнішніх факторів; на заключному кроці – система державного регулювання застосовує функцію контролю та регулювання щодо реалізації визначеного стратегічного розвитку національного макроекономічного середовища.

На рис. 2 у графічному вигляді відображено запропонований алгоритм стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни.

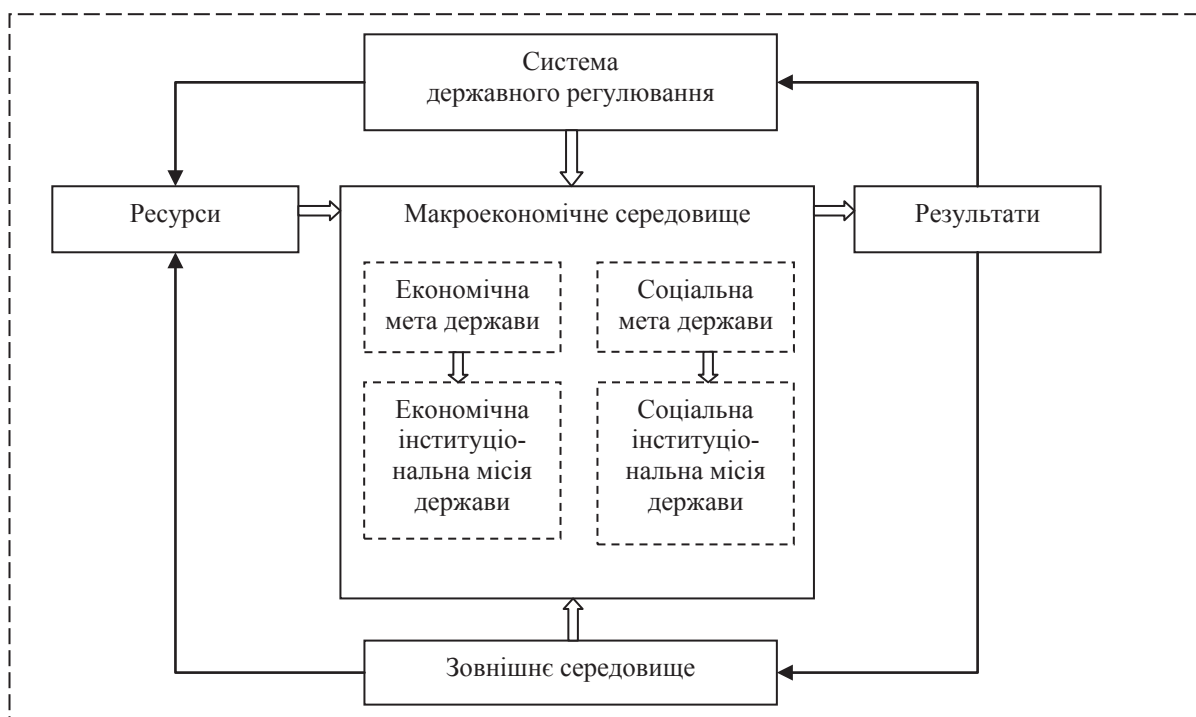

Рис. 1. Модель функціонування національного макроекономічного середовища за участю держави

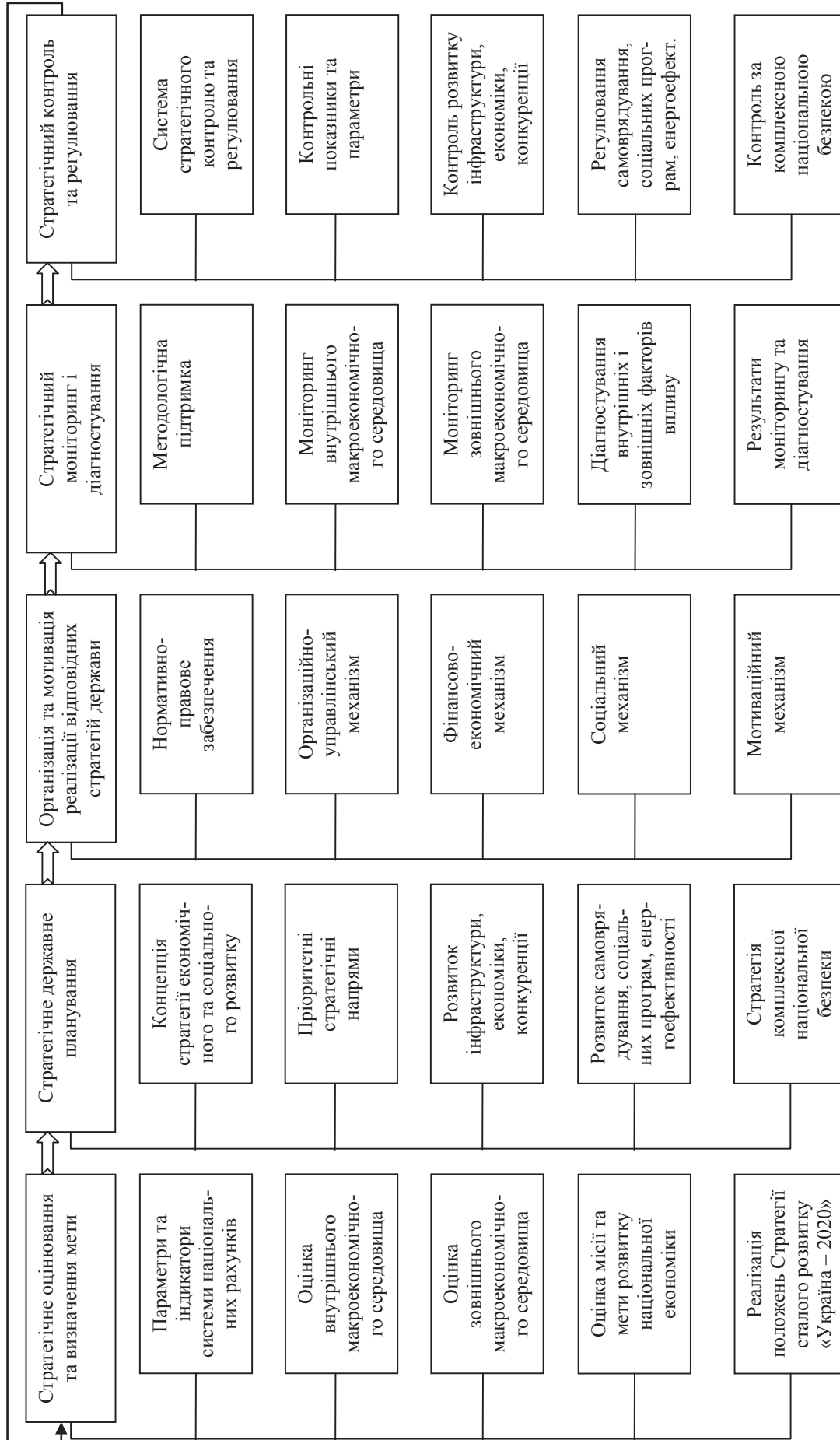

Рис. 2. Алгоритм стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни

Стратегічне державне регулювання національної економіки ставить собі за мету створення такої господарської системи, яка орієнтується на вибір найбільш ефективних варіантів використання потенціалу макроекономічного середовища країни під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.

Зовнішнє середовище національної економіки – це конкурентні відносини, які складаються у міжнародному господарському комплексі.

На підставі дослідження конкурентних відносин у міжнародному середовищі, необхідно констатувати, що їх систему можна розглядати як поле дій суб'єктів міжнародного господарського комплексу за більш вигідне позиціонування на ринках міжнародного середовища з використанням ринкових або неринкових засобів впливу на потенційних конкурентів. Це своєрідний ринковий простір, на якому держава, в першу чергу, звертає особливу увагу на саморозвиток національних елементів і певної системи державного регулювання їх діяльності, звертаючи увагу в основному на внутрішні проблеми, які пов'язані з підвищенням ефективності використання національних ресурсів.

В умовах сьогодення, глобалізації, європейського розвитку та агресивної поведінки зовнішнього оточення, виключно стратегічним постає здійснення такого механізму державного регулювання, який забезпечить адаптацію національної економіки до мінливого та агресивного навколишнього міжнародного середовища.

Досліджуючи стратегічне регулювання національної економіки з боку держави, необхідно більш детально розглянути його сутність. Передусім необхідно зазначити, що спроби пересмислення системи державного регулювання спонукають дослідників приділити увагу управлінським практикам, які набувають усе більшого поширення, зокрема, стратегічного управління.

Поняття стратегічного управління було введено у науковий оборот на межі 60-70 років ХХ ст., для визначення відмінності між поточним управлінням на рівні операційної діяльності і керівництвом, що здійснюється на вищому рівні управління суб'єктом господарювання.

У травні 1971 року у Пітсбурзі (США) було проведено розширену конференцію з питань стратегічного управління, де було підбито підсумки розвитку стратегічного підходу в управлінні суб'єктами господарювання, а також визначено основні напрямки розвитку стратегічного управління. З цього часу відбувся розподіл між поточним та стратегічним управлінням, почали закладатися основи розвитку останнього. Необхідно зазначити, що 1973-й рік вважається початком регулярного теоретичного дослідження та практичного впровадження стратегічного управління. Відтоді цей напрям у теорії та практиці управління бурхливо розвивається, дослідження в цій галузі прово-

дяться в усьому світі, більшість процвітаючих суб'єктів господарювання досягли своїх результатів саме завдяки впровадженню системи стратегічного управління на мікрорівні [4].

Стратегічне управління на макрорівні – це реалізація концепції державного управління, в якій поєднуються системний, цільовий та інтегральний підхід до діяльності суб'єктів макроекономічного середовища, який забезпечує можливість встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх з потенціалом суб'єкта та приводити їх у відповідність шляхом розробки та реалізації системи відповідних стратегій.

Концепція стратегічного управління на макрорівні лежить в основі стратегічного мислення і знаходить вираження у характерних рисах її застосування в макроекономічному середовищі країни.

Стратегічне управління – багатоплановий, формально-поведінковий управлінський процес, який допомагає формулювати та виконувати ефективні та зважені стратегії, які сприяють балансуванню відносин між суб'єктами господарювання та зовнішнім середовищем, а також досягненню встановлених цілей [1].

Перехід до наукових досліджень у вивченні стратегічного управління був закріплений на Пітсбургській конференції 1977 року, в найбільш вираженому вигляді отримав розвиток в теорії конкурентних стратегій М. Портера, а в інституційній формі – у видаваному з 1980 році реферованому журналі «Стратегічне управління» [10].

Прискорення змін у міжнародному середовищі, поява нових запитів і зміна позиції споживача в умовах глобалізації, зростання конкуренції за капітал і природні ресурси, а також ряд інших факторів призвели до значного зростання значення стратегічного державного регулювання національного макроекономічного середовища.

Глобалізаційні процеси виокремлюють проблеми стратегічного управління суб'єктами макроекономічного середовища на міжнародному рівні, тобто коли в якості суб'єктів виступають національні економіки понад 198 країн світу. На наш погляд, у стратегічному управлінні можна певною мірою спиратися на теоретико-методологічні розробки в системі стратегічного управління на мікрорівні, але необхідно мати на увазі специфічні аспекти макроекономіки, у тому числі її змістовну відмінність від мікроекономіки.

Фінансові, економічні та соціальні процеси у міжнародному середовищі показали, що не існує єдиної (еталонної) стратегії для всіх країн, у тому числі, не існує єдиного універсального механізму стратегічного управління.

Необхідно підтвердити думку багатьох дослідників, що кожна країна унікальна, і процес формування фінансово-економічної стратегії для кожного суб'єкта міжнародного середовища є індивідуальним, тому що він залежить

від позиції суб'єкта на міжнародному ринку, потенціалу та позитивної динаміки розвитку його, конкурентоздатності, кількісної та якісної орієнтації виробленої продукції (робіт, послуг), загального стану національної економіки, культурного та соціального середовища тощо.

Деякі аспекти акцентують увагу на узагальнених принципах здійснення стратегічного управління для суб'єктів міжнародного середовища. У відповідності з методологією управління – управління соціально-економічними системами – це адаптація, тобто процес пристосування до мінливих умов зовнішнього середовища під впливом відповідних факторів. Необхідно відмітити, що дії суб'єкта державного регулювання не можуть зводитися до простого реагування на зміни, які відбуваються. Виникає необхідність свідомого управління змінами на основі науково-обґрунтованої процедури їх передбачення, регулювання, пристосування до цілей макросистеми, до мінливих умов зовнішнього середовища під впливом факторів глобалізації та європейського орієнту розвитку нашої країни.

Сучасним інструментом державного регулювання розвитку складних систем в умовах наростаючих змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі під впливом відповідних факторів і пов'язаної з цим невизначеності виступає методологія стратегічного управління на макроекономічному рівні.

Виникнення і практичне використання методології стратегічного управління на макrorівні викликане об'єктивними причинами, які впливають з характеру змін, які відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі нашої країни з урахуванням європейського орієнту розвитку нашої країни.

На нашу думку, сутність стратегічного управління на макроекономічному рівні полягає в тому, що, з одного боку, існує чітко організоване комплексне стратегічне планування, з іншого – структура державного регулювання адекватна формальному стратегічному плануванню та побудована таким чином, щоб забезпечити формування довгострокової стратегії для досягнення її цілей та вирішення поставлених задач.

Розвиток методології стратегічного державного регулювання визначається з урахуванням наступних компонентів:

- державне регулювання на основі контролю за виконанням поставлених завдань;
- державне регулювання на основі екстраполяції;
- державне регулювання на основі передбачення змін;
- державне регулювання на основі гнучких екстрених рішень.

Державне регулювання на основі контролю за виконанням поставлених завдань, за яким реакція державної системи на зміни з'являється після здійснення подій. Це реактивна адапта-

ція, яка найбільш природна, але вимагає багато часу на усвідомлення неминучості адекватних змін, формування нової стратегії розвитку й адаптації до неї системи державного управління. Необхідно зазначити, що в умовах збільшення темпів змін це неприйнятно для макроекономічного середовища.

Державне регулювання на основі екстраполяції – це коли темп змін в макроекономічному середовищі прискорюється, але майбутнє ще можна передбачати шляхом екстраполяції минулих тенденцій розвитку національної економіки.

Державне регулювання на основі передбачення змін – це коли почали виникати несподівані процеси або явища і темп змін у макроекономічному середовищі прискорився, однак не настільки, щоб не можна було вчасно передбачити майбутні тенденції і визначити реакцію на них шляхом вироблення відповідної національної стратегії розвитку макроекономічного середовища.

Державне регулювання на основі гнучких екстрених рішень – це коли багато важливих завдань виникають настільки стрімко, що їх неможливо вчасно передбачити, особливо це характерно в мінливих умовах сьогодення.

Стратегічне державне регулювання макроекономічного середовища країни викликає все більший інтерес особливо там, де стикаються з труднощами в реалізації принципово нових стратегій в умовах глобалізації та особливо в умовах європейського орієнту розвитку національної економіки.

З урахуванням системного і ситуаційного підходу, в системі державного регулювання, макроекономічне середовище розглядається нами як фінансово-економічна та соціальна система, якій притаманні наступні специфічні особливості:

- цілісність – всі елементи і сегменти системи державного регулювання націлені на досягнення загальних цілей та вирішення завдань;
- складність – проявляється у великій кількості прямих і зворотних зв'язків, притаманних макроекономічній системі;
- значна інерційність – зумовлює можливість передбачити пріоритетний державний макроекономічний розвиток у майбутньому з високим ступенем ймовірності та достовірності;
- високий ступень стійкості – зумовлюється взаємозамінністю компонентів і способів життєдіяльності компонентів макроекономічного середовища, можливістю використання альтернативних технологій, енергоносіїв, матеріальних ресурсів, способів державного регулювання тощо;
- кількісна орієнтація – паралельне дослідження натуральних і вартісних аспектів функціонування макроекономічної системи, яке дозволяє постійно порівнювати і оцінювати ефективність сегментів національної економіки, системи управління й регулювання та

реалізації фінансово-економічної стратегії на макrorівні;

– якісна орієнтація – дослідження впливу індикаторів національної економіки на соціальну складову макроекономічного середовища країни.

– стратегічні орієнтири – системний потенціал макроекономічного середовища для досягнення стратегічних цілей національної економіки.

Ситуаційний підхід в системі державного регулювання фінансово-економічних процесів реалізує принцип адаптивності, який є базовим принципом стратегічного регулювання. Сутність ситуаційного підходу в тому, що всі внутрішньо-системні побудови в макроекономічному середовищі є реакцією суб'єктів, на мікро- та макrorівні, на відповідні зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі з урахуванням впливу відповідних факторів. Так, при відносно стабільному внутрішньому та зовнішньому середовищі система державного регулювання прагне до більшої децентралізації системи державного управління. В ситуації, коли зовнішнє оточення агресивне або нестабільне, де відбуваються постійні зміни, які містять ознаки небезпеки і несуть непередбачені обставини для макроекономічного середовища країни в цілому, – система державного регулювання змушена більше піклуватися про проблему виживання держави в зазначених умовах.

Певна реакція суб'єктів міжнародного середовища на процеси, які відбуваються в умовах глобалізації, зумовлює різні варіанти їх поведінки на міжнародному ринку. У науковій літературі виділяють два базових напрями державної політики щодо регулювання: інкременталізм та підприємництво.

Почесний професор політології та економіки Єльського університету Чарльз Едуард Ліндблом розробив стратегію, яка полягає в розширенні застосування і в подальшому розвитку поняття інкременталізму в процесі прийняття рішень як на мікро-, так і на макrorівні.

Інкременталізм розглядає державну політику як продовження дій суб'єктів державного регулювання, що мали місце у минулих періодах, лише інкрементальними (прирісними) модифікаціями. Інкременталізм – це політика державного регулювання як варіації на основі минулого досвіду [18].

Інкременталізм – це один із методів стратегічного державного регулювання, який передбачає перегляд і коригування сформованих стратегій розвитку макроекономічного середовища через відносно невеликі проміжки часу на основі накопиченого досвіду, а розвиток суб'єктів державного регулювання здійснюється шляхом невеликих змін і кроків, орієнтованих на вирішення поточних питань.

Інкременталізму дотримуються суб'єкти міжнародного макроекономічного середовища, які

прагнуть уникнути відповідних змін, обмежити або мінімізувати їх. Але рішучі дії або необхідні перетворення здійснюються тільки тоді, коли необхідність змін стала нагальною необхідністю та пошук альтернативних рішень здійснюється строго послідовно та виважено.

Інкременталізму дотримується значна кількість суб'єктів міжнародного макроекономічного середовища, які мають статус розвинених країн та динамічно успішно підкріплюють свої позиції в міжнародній економіці. Достатня кількість суб'єктів міжнародного макроекономічного середовища прагне до ефективного розвитку національного макроекономічного середовища, до забезпечення раціонального використання матеріальних та нематеріальних ресурсів, але одночасно з цим виявляють відповідну схильність до консерватизму, бюрократизації та збереженню відповідного стану економіки.

Підприємницька поведінка характеризується прагненням до стратегічних внутрішніх і зовнішніх змін, обумовлених відповідною реакцією адаптації макроекономічного середовища до мінливих подій, до передбачення майбутніх небезпек або пріоритетних можливостей відповідних сегментів національної економіки. Підприємницька поведінка передбачає різноманітний пошук альтернативних управлінських рішень з метою виокремлення оптимальних для розвитку макроекономічного середовища країни. Необхідно відмітити, що підприємницька фінансово-економічна та соціальна система прагне до безперервного ланцюга стратегічних змін, оскільки з ними пов'язується майбутня ефективність макроекономічного середовища країни.

У міжнародному економічному просторі суб'єкти набагато рідше вдаються до підприємницького стилю поведінки в державному регулюванні, ніж до інкрементального. Підприємницький стиль застосовують тільки на ранніх стадіях розвитку макроекономічного середовища країни, коли визначається коло завдань, формується сегментна структура національної економіки, але на наступному етапі вони, як правило, переходять до інкременталізму.

Суб'єкти міжнародної економіки, які дотримуються різних стилів поведінки в регулюванні, істотно відрізняються за своїми параметрами. Суб'єкти, які підтримують інкременталізм бачать свою мету в оптимізації макроекономічних показників, підтримки сформованих позицій у міжнародній. Необхідно відмітити, що внутрішня політична, фінансова, економічна та соціальна структура порівняно стабільна, здійснюються існуючі технологічні процеси використання наявних матеріальних і нематеріальних ресурсів, спостерігається зростання продуктивності праці та інше, але управлінські рішення відображають реакцію на незаплановані питання з запізненням по відношенню до моменту їх виникнення. Суб'єкти, які дотрима-

ються підприємницької поведінки, бачать свою мету в оптимізації потенційної ефективності макроекономічного середовища, організаційна структура державного механізму достатньо гнучка, але змінюється адекватно трансформаційним умовам. Необхідно відмітити, що управлінські рішення при даному стилі регулювання приймаються через активний пошук потенційних можливостей шляхом передбачення проблемних питань в макроекономічному середовищі.

Міжнародний досвід реорганізації системи державного регулювання показує, що перехід від інкременталізму до підприємницької поведінки в макроекономічному середовищі пов'язаний з трансформаційними змінами, наприклад, переорієнтацією розвитку національної економіки, військовими діями і значними витратами часу і ресурсного забезпечення. Необхідно відмітити, що для суспільства зазначений перехід психологічно та надзвичайно несприятливий, тому що вимагає перерозподілу владних повноважень та відповідних перетворень.

Перерозподіл владних повноважень в макроекономічному середовищі пов'язаний з необхідністю організаційно-функціональної перебудови сегментної структури національної економіки, у тому числі перерозподіл прав і відповідальності приймати рішення між різними рівнями системи державного регулювання.

Міжнародний досвід показує, що поєднання інкременталізму та підприємницької поведінки у суб'єкті міжнародного середовища призводить до виникнення внутрішньополітичної напруженості. На наш погляд, у кожному визначеному випадку для суб'єкта міжнародного економічного середовища необхідно вирішувати задачу щодо застосування інкременталізму або підприємницької поведінки. Саме тому стратегічне планування в системі державного регулювання національної економіки забезпечує оптимальну сукупність системного і ситуаційного підходів до підприємницького стилю поведінки в макроекономічному середовищі.

Таким чином, стратегічна суб'єктивність державного регулювання національної економіки має забезпечити таку стратегічну позицію, яка повинна обумовити тривалу життєздатність національного макроекономічного середовища в умовах трансформації, що характерно для України у зв'язку з європейським вектором розвитку країни та агресивною поведінкою зовнішнього оточення.

Система державного регулювання національної економіки повинна забезпечити позитивну динаміку реалізації потенціалу макроекономічного середовища і поліпшення стратегічної позиції країни у міжнародному просторі.

На підставі дослідження можливо констатувати, що система державного регулювання національної економіки включає два взаємодоповнюючих види – стратегічне регулювання, пов'язане з розвитком майбутнього потенціалу

макроекономічного середовища країни, і оперативне регулювання, яке реалізує існуючий потенціал і забезпечує її життєдіяльність в умовах сьогодення.

Антикризовий, інноваційно-інвестиційний та мобілізаційний тип системи державного регулювання, обумовлений станом країни в умовах агресивної поведінки зовнішнього оточення та внутрішньополітичними аспектами.

Необхідність і реалізація системи державного регулювання макроекономічного середовища пов'язані з проблемою виживання держави і країни в умовах агресивної політики зовнішнього та внутрішнього оточення.

Антикризовий характер системи державного регулювання проявляється в поступовій переорієнтації політично-центричної стратегії з неоліберальної концепції ролі системи державного регулювання на концепцію, яка активізує регулюючу функцію держави в макроекономічному середовищі. Характерними ознаками антикризової спрямованості системи державного регулювання можна вважати тенденцію зміцнення єдиної системи державної виконавчої влади і вдосконалення взаємодії керуючих суб'єктів різних рівнів з урахуванням принципу децентралізації. Також характерними ознаками виступає перегляд пріоритетів фінансово-економічної та соціальної політики в плані актуалізації проблеми розвитку реального сектора національної економіки і управління державною власністю та ліберальність бюджетної й податкової політики у макроекономічному середовищі тощо.

В сучасних умовах, антикризова спрямованість системи державного регулювання пов'язана з тими якісними змінами, які відбуваються в країні, з реформуванням фінансово-економічних і соціальних відносин. Антикризова спрямованість системи державного регулювання призначена бути знаряддям глибокої модернізації суспільства в умовах європейського вектору розвитку нашої країни. Звідси виникає інноваційно-інвестиційний і мобілізаційний характер системи державного регулювання.

Висновки. Таким чином, загальною функцією національної економіки є забезпечення матеріальних умов для задоволення потреб суспільства. Ефективність функціонування національного макроекономічного середовища можна уявити як ступінь досягнення ним результату, заданого загальною функцією системи державного регулювання, тобто, який ступінь відповідності отриманого результату тому, який мав би місце при всій повноті і правильності виконання сегментною складовою національної економіки своїх функцій. Але це не досягається без інституціоналізації загальної функції національної економіки за рахунок дієвої системи державного регулювання. Інституційна місія системи державного регулювання залежить від характеру організації державного управління макроекономічним середовищем країни. Існу-

юча її парадигма має вразливість через переважання в ній структурно-функціонального підходу, внаслідок чого виникає необхідність застосування процесного підходу в регулюванні сегментних складових національної економіки. Загальний алгоритм стратегічного державного регулювання макроекономічного середовища країни представлений як органічна єдність визначених компонентів: оцінка ситуації в результаті збору і обробки аналітичної інформації; підготовка і прийняття рішень; організація та мотивація виконання; моніторинг і діагностування; контроль і регулювання.

Необхідність інституту системи державного регулювання пов'язана з тим, що на певному етапі розвитку макроекономічного середовища виникає потреба в організаційно-збалансованій підтримці. В умовах відносно динамічного процесу відтворення національної економіки, вирішальним його індикатором є виникаючі у зазначеному процесі макроекономічні збій-флуктуації, які необхідно усувати під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів. Тому системою метою державного регулювання макроекономічного середовища є зменшення його флуктуації, тобто протидія викликам та загрозам з агресивного внутрішнього та зовнішнього оточення, посилення стійкості національної економічної системи в умовах глобалізації та європейського вектору розвитку країни. У цьому полягає інституційна місія сучасної системи державного регулювання національної економіки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Масленніков Є.І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства [моногр.] / Є.І. Масленніков. – Одеса : Прес-кур'єр, 2015. – 316 с.
2. Ансофф І. Новая корпоративная стратегия. – СПб: Изд-во «Питер», 1999. – 416 с.
3. Ансофф І. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1989. – 519.
4. Белошанка В.А., Загорий Г.В. Стратегическое управление: принципы и международная практика. – Учебник / Под ред. В.А. Белошанки. – Киев: Абсолют – В, 1998. – 352 с.
5. Виханский О.С. Стратегическое управление. – М.: Изд-во МГУ, 1995. – 252 с.
6. Герасимчук В.Г. Діагностика системи управління підприємством. – К.: Вища шк., 1995. – 268 с.
7. Портер М. Конкурентная стратегия. Методика анализа отраслей и конкурентов. М.: Издательский дом «Альпина Бизнес Букс», 2006. – 490 с.
8. Портер М. Конкуренция. М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. – 496 с.
9. Портер М. Конкурентное преимущество. Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость. М.: Издательский дом «Альпина Бизнес Букс», 2006. – 457 с.
10. Побережець О.В. Теоретико-методологічні та практичні засади дослідження системи управління результатами діяльності промислового підприємства : [моногр.] / О. В. Побережець. – Херсон : Видавництво : Гринь Д.С., 2016. – 500 с.
11. Фишер И. Природа капитала и прибыли [Текст] И. Фишер. М. Экономика, 1995. – 415 с.
12. Шершньова З. Є. Стратегічне управління [Текст] : підручник / З. Є. Шершньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.
13. Яремко Л. А. Глобальная конкурентоспособность региона: источники конкурентных преимуществ / Л. А. Яремко // Региональна економіка [Текст]. – 2009. – № 1(51). – С. 51-58.
14. HR-аутсорсинг и консалтинг [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.hrm.ru/db/hrm/code/hr-out/vid/km/article.html>.
15. Logical Incrementalism [Електронний ресурс]: Managing Strategy Formation / J. V. Quinn, J. Voyer. – NJ, U.S., Prentice Hall, 1994. – 222 p. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source>.
16. Ломачинська І.А. Вплив конвергенції фінансового та реального секторів на розвиток національної економіки України. // І. Ломачинська, А. Кравцова // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2012. – том 17, вип. 2. – С. 139-146.
17. Побережець О.В. Ідентифікація та класифікація нематеріальних активів та проблеми їх визначення: [Електронний ресурс] / О.В. Побережець, К.В. Іванова // Економіка: реалії часу. – 2012. – № 2 (3). – С. 98-104. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/No2/98-104.pdf>
18. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : [моногр.] ; Вип. 1 / за ред. д.е.н., доц. Є.І. Масленнікова. – Херсон: Гринь Д.С., 2016. – Вип. 1. – 854 с.